

POSTANOWIENIE

Dnia 16 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Łodko (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski (sprawozdawca)

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości "W." S.A. w W.
przeciwko W. Sp. z o.o. w D.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 16 września 2021 r.,
zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 15 czerwca 2021 r., sygn. akt I AGa [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z 15 czerwca 2021 r. odrzucił skargę kasacyjną powoda od wyroku tego Sądu z 12 lutego 2021 r. Sąd drugiej instancji wskazał, że postanowieniem z 11 maja 2021 r. oddalono wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych. Odpis tego postanowienia został doręczony pełnomocnikowi powoda 14 maja 2021 r. Zatem termin do uiszczenia opłaty upłynął 21 maja 2021 r. Opłata od skargi nie została uiszczona, co uzasadniało odrzucenie skargi.

Zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej wniósł powód, zaskarżając je w całości, wnosząc o jego uchylenie oraz ponowne rozpoznanie wniosku syndyka o zwolnienie od kosztów sądowych. Skarżący zarzucił naruszenie

art. 233 § 1 k.p.c. i art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 775 ze zm., dalej: u.k.s.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postanowienie o oddaleniu wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, wydane przez sąd odwoławczy, nie podlega zaskarżeniu (art. 394¹, 394² § 1 i § 1¹ k.p.c.). Dopuszczalna jest natomiast jego kontrola w ramach rozpoznawania przez Sąd Najwyższy zażalenia na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej zgodnie z art. 380 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 czerwca 2020 r., III CZ 46/19).

Zarzuty powoda dotyczące postanowienia z 11 maja 2021 r. nie są zasadne. Przede wszystkim, niezrozumiałe jest podniesienie w zażaleniu zarzutu naruszenia art. 10 ust. 1-3 u.k.s.c., który to przepis nie zawiera żadnych ustępów i składa się z jednego zdania („Opłatę należy uiścić przy wniesieniu do sądu pisma podlegającego opłacie”). Ponadto, zgodnie z art. 103 ust. 1 u.k.s.c. sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Podmiot ubiegający się o zwolnienie od kosztów sądowych jest zobligowany nie tylko przytoczyć fakty, które mają przemawiać za uwzględnieniem wniosku, ale spoczywa też na nim ciężar wykazania tych okoliczności. Prezentowane w tym zakresie środki dowodowe powinny być dostosowane do konkretnej osoby prawnej (jednostki organizacyjnej), przedstawiać jej sytuację z należytą starannością, z zachowaniem zasady lojalnej współpracy z sądem oraz umożliwiać kompleksową i rzetelną ocenę sytuacji majątkowej takiego podmiotu (postanowienie Sądu Najwyższego z 19 listopada 2020 r., V CZ 64/20; zob. też np. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2017 r., V CZ 84/16). Należy przy tym wskazać, że upadłość czy też otwarcie postępowania sanacyjnego nie stanowią samoistnej podstawy do zwolnienia strony od kosztów sądowych, a strona nadal zobligowana jest wykazać, iż jej aktywa nie pozwalają na pokrycie tych kosztów (postanowienie

Sądu Najwyższego z 15 października 2020 r., V CZ 53/20, zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z 20 lipca 2020 r., IV CZ 30/20).

Sąd Najwyższy podziela stanowisko Sądu Apelacyjnego, że strona powodowa nie wykazała przesłanek z art. 103 ust. 1 u.k.s.c. uprawniających sąd do zwolnienia skarżącego od kosztów sądowych - opłaty od skargi kasacyjnej. W tym zakresie nie było wystarczające przedłożenie wyciągu z rachunku bankowego za jeden miesiąc oraz bilansu finansowego za 2017 r. w sytuacji, gdy wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych został złożony w 2021 r. Skoro skarżący nie podważył skutecznie oceny Sądu Apelacyjnego co do niewykazania przesłanek zwolnienia od kosztów sądowych, to brak podstaw do zakwestionowania trafności zaskarżonego postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej z powodu jej nieopłacenia.

Dlatego Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie powoda.